

Vores politiske grundlag

i Sygeplejestuderendes Landssammenslutning

Vores politiske grundlag i Sygeplejestuderendes Landssammenslutning

Layout: Dansk Sygeplejeråd 25-02

Foto: SLS

Copyright © Dansk Sygeplejeråd juni 2023. Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

Indhold

Indledning til politikbogen	3
Kapitel 1: Uddannelsen	4
1.1. Den teoretiske del af uddannelsen	4
1.1.1. Undervisere på sygeplejerskeuddannelsen	4
1.1.2. Eksamen	5
1.1.3. Undervisningsmiljø	5
1.1.4. Professionshøjskolerne	5
1.1.5 Udlandsophold	6
1.2. Den praktiske del af uddannelsen	7
1.2.1. Studievilkår i praktikforløb	7
1.2.2. De kliniske uddannelsessteder	7
1.2.3. De kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige	8
1.2.4. Kliniske eksamener og prøver	9
1.2.5. Tildeling af praktikpladser	9
1.2.6. Finansiering	9
1.3. Simulationslaboratorier	10
1.4. Bæredygtighed på sygeplejerskeuddannelsen	10
1.5. Studieforhold på sygeplejerskeuddannelsen	11

1.5.2. Studiemiljø	11
1.5.3. Studievejledning	11
1.6. Studenterindflydelse	11
Kapitel 2: Levevilkår som sygeplejestuderende	13
2.1. Økonomiske vilkår for sygeplejestuderende	13
2.2. Studierelevant arbejde	13
2.3. Boligforhold	14
2.4. Sundhedsfremme	14
2.6. Ligestilling og mangfoldighed	14
Kapitel 3: Fremtidens sundhedsvæsen	15
3.1. Uddannelses- og arbejdsmiljø	15
3.2. Udvikling	15
3.3. Løn og ansættelsesvilkår	15
3.4. Fremtidens sygeplejersker	15

Indledning til politikbogen

Dette er en samling af de overordnede holdninger og mærkesager vi har i Sygeplejestuderendes Lands-sammenslutning. Dette er vores politiske grundlag og fundamentet for vores arbejde for sygeplejestuderendes vilkår, uddannelsens kvalitet og forløb, samt fremtidens sundhedsvæsen.

Dette dokument er SLS' politiske holdninger til sygeplejerskeuddannelsen, studievilkår og fremtidens sundhedsvæsen. Det indeholder anbefalinger og holdninger til, hvordan uddannelsesinstitutionerne og praktikstederne tilgår os studerende i øjenhøjde.

I kapitel 1 "Uddannelsen", kan man læse om vores holdning til uddannelsens opbygning, den teoretiske og praktiske del af uddannelsen og brugen af simulationslaboratorier. Derudover kan man i kapitel 1 læse

hvordan vi synes man skal arbejde med bæredygtighed på skolerne og i undervisningen. Derudover kan man læse om de studieforhold vi mener skal gøre sig gældende for sygeplejestuderende, inklusiv den indflydelse man bør have på professionshøjskolerne.

I kapitel 2 "Levevilkår som sygeplejestuderende", kan man læse om de levevilkår vi synes bør gøre sig gældende for alle sygeplejestuderende. Det gælder både de økonomiske vilkår, og de vilkår som handler om boligsituationer og ligestilling i samfundet.

I kapitel 3 "Fremtidens sundhedsvæsen" kan man læse hvad vi i SLS mener er vigtigt for fremtidens sundhedsvæsen, inkl. løn- og arbejdsvilkår for sygeplejersker og sygeplejestuderende.

Kapitel 1: Uddannelsen

I SLS arbejder vi for at der skal være den bedst mulige sygeplejerskeuddannelse for os sygeplejestuderende. Vi er fremtidens sygeplejersker, og det er afgørende for fremtidens sundhedsvæsen, at vi har den bedst mulige sygeplejerskeuddannelse som grundlag.

I SLS mener vi, at der skal være balance og kobling imellem den teoretiske og den praktiske del af uddannelsen, så uddannelsen afspejler det behov, der er i fremtidens sundhedsvæsen. I SLS mener vi, at vi som sygeplejestuderende er medansvarlige for, at vi som faggruppe er godt uddannede til at udøve kvalificeret og professionel sygepleje til alle mennesker.

I SLS mener vi, at professionsbacheloren i sygepleje skal være en generalistuddannelse med høje nationale standarder, som sikrer den samme gode uddannelse for alle studerende i Danmark. Nationale standarder giver sygeplejestuderende mulighed for at overflytte til andre uddannelsessteder, uden at skulle forlænge uddannelsen. Syge-

plejerskeuddannelsen skal være fleksibel, så den enkelte studerende har mulighed for at tilrettelægge studieforløbet længde. Det gælder både hvis man ønsker at forkorte studiet ved at læse flere semestre samtidig, eller hvis man ønsker at forlænge studiet i forbindelse med barsel, sygdom, studiepolitisk aktivitet eller anden orlov eller forsinkelse.

I SLS mener vi, at sygeplejerskeuddannelsen skal ses som et fuldtidsstudium svarende til omkring 40 timer ugentligt.

I SLS mener vi, at sygeplejestuderende igennem hele uddannelsen har krav på vejledning og feedback i forbindelse med obligatoriske studieaktiviteter og eksamen.

I SLS går vi ind for at begrænse nedskæringer på uddannelsesområdet. Vi betragter vores uddannelse som en investering i fremtiden, og derfor skal uddannelsesstederne tilføres tilstrækkelige midler til at sikre undervisning af høj kvalitet.

1.1. Den teoretiske del af uddannelsen

I SLS mener vi, at størstedelen af sygeplejerskeuddannelsen skal foregå i den teoretiske del af uddannelsen. Som professionsbachelor skal sygeplejerskeuddannelsen baseres på forsknings- og udviklingsarbejde. Det skal sikres, at studerende efter endt professionsbachelor har adgang til videreuddannelse på diplom-, master- eller kandidatniveau, og herfra videre til ph.d.

Sygeplejefaget er præget af et tæt samarbejde med en bred vifte af faggrupper, hvilket gør det nødvendigt at have fokus på tværfaglighed i uddannelsen. I SLS mener vi, at tværfaglighed skal være en central del af uddannelsen, og at der skal være respekt for de respektive professioners kernefaglighed.

1.1.1. Undervisere på sygeplejerskeuddannelsen

I SLS mener vi, at undervisere på den teoretiske del af uddannelsen skal være kvalificerede på minimum kandidatniveau, suppleret med pædagogikum. Undervisere i sygeplejefag, både i teoretisk undervisning og i simulationslaboratorier skal være autoriserede sygeplejersker med klinisk erfaring, som kontinuerligt skal ajourføres i klinisk praksis. I SLS mener vi, at uddannelsesinstitutionerne skal oprette kombinationsstillinger, som giver sygeplejeundervisere mulighed for at arbejde i klinisk praksis.

Alle undervisere skal have mulighed og ret til at forsøge, inddrage resultater herfra i sin undervisning, samt give sygeplejestuderende mulighed for, at involveres i forsknings- og udviklingsprojekter.

Alle undervisere skal sikres hensigtsmæssige forhold til at forberede og gennemføre undervisning.

I SLS støtter vi op om brugen af tekniske hjælpemidler i undervisningen, såfremt de støtter os sygeplejestuderende i at blive dygtigere færdiguddannede sygeplejersker. I SLS mener vi, at der påhviler sygeplejestuderende og undervisere et særligt stort ansvar ved brug af kunstig intelligens (AI-teknologi) på uddannelsen. I SLS er vi imod enhver form for eksamenssnyd, jf. bekendtgørelsen for sygeplejerskeuddannelsen.

1.1.2. Eksamen

1.1.2 Teoretisk eksamen

I SLS går vi ind for at eksaminer skal sikre at studerende på samme semester, både lokalt på den enkelte professionshøjskole og nationalt mellem de forskellige professionshøjskoler, opnår samme kernekompetencer svarende til semesterets læringsmål.

I SLS går vi ind for nationale standarder og retningslinjer for eksamener for at sikre kernekompetencerne, uanset hvilken professionshøjskole man uddannes fra.

I SLS går vi ind for at eksamensform vælges ud fra pædagogiske hensyn, og ikke udelukkende ud fra professionshøjskolernes økonomiske forhold.

1.1.3. Undervisningsmiljø

I SLS har vi fokus på undervisningsmiljøets kvalitet, da dette har betydelig indflydelse på, hvad studerende får ud af undervisningen. I SLS mener vi, at fysisk undervisning bør efterstræbes, og kommer forud for virtuel undervisning.

1.1.4. Professionshøjskolerne

I SLS mener vi, at professionshøjskolerne som absolut minimum skal leve op til gældende akkrediteringskriterier. Uddannelsessteder, der ikke lever op til gældende akkrediteringskriterier, skal lukkes. I SLS arbejder vi for at søge indflydelse i akkrediteringerne af uddannelsesstederne for at få størst mulig indflydelse på kvaliteten af vores uddannelse.

I SLS mener vi, at den enkelte professionshøjskoles fysiske placering har betydning for rekruttering og tilknytning af sygeplejestuderende til uddannelsen. I SLS går vi ind for, at der findes professionshøjskoler med sygeplejerskeuddannelse mange steder i landet, så man som studerende ikke føler sig tvunget til at bo et bestemt sted for at læse til sygeplejerske. I SLS er vi imod ministeriel styring af antallet af studiepladser på den enkelte professionshøjskole, da det potentielt vil kunne tvinge studerende til at flytte.

1.1.4.1. Uddannelser som foregår gennem e-læring

I SLS mener vi, at e-læring og det ordinære forløb på sygeplejerskeuddannelsen er ligestillede, og at studerende på begge uddannelsesforløb skal opnå samme teoretiske og kliniske viden og færdigheder.

I SLS støtter vi op om muligheden for at læse til sygeplejerske gennem e-læring. I SLS anbefaler vi, at studievejledere på professionshøjskolerne har ressourcer til at vejlede og informere om, hvad det kræver af studerende at gennemgå en e-læringsuddannelse.

I SLS mener vi ikke, at uddannelsesinstitutionerne har ret til at flytte ansøgere, som søger den ordinære sygeplejerskeuddannelse til e-læringsuddannelsen uden at kontakte, spørge og informere disse om eventuelle konsekvenser samt fordele og ulemper ved at læse på sygeplejerskeuddannelsen som en e-læringsuddannelse.

I SLS anbefaler vi, at e-læringsuddannelsen evalueres årligt og akkrediteres på niveau med de ordinære uddannelser.

1.1.4.2 Studievilkår på professionshøjskolerne

I SLS arbejder vi for lige vilkår for alle sygeplejestuderende. Dette indebærer nationale standarder og retningslinjer mhp. at forbedre kvaliteten af uddannelsen og studievilkårene for alle sygeplejestuderende. I SLS mener vi, at der skal være nationale standarder og retningslinjer for antal undervisnings-

timer i de forskellige fag, samt krav på erstatningsundervisning ved aflyste undervisningstimer.

I SLS mener vi ikke, at mødepligt til undervisningen på professionshøjskolerne er den optimale måde at sikre et højt fremmøde og engagement i undervisningen. I SLS mener vi, at der før en eventuel indførelse af mødepligt og fraværsregistrering bør være en inddragelse af de studerende i håndteringen af den situation, som professionshøjskolen forsøger at løse ved indførelse af fraværsregistrering.

Ved indførelse af mødepligt og fraværsregistrering mener vi i SLS, at det er afgørende for studerendes trivsel, at der er tydelige regler for fraværsregistreringen og eventuelle konsekvenser ved fravær.

Vi sygeplejestuderende har, ligesom alle andre studerende, ansvar for egen læring, hvilket bør indgå i overvejelser angående mødepligt.

I SLS mener vi at det er vigtigt, at der bliver taget hensyn til, at der kan være særlige omstændigheder som hindrer studerende i at deltage i undervisningen. I de særlige omstændigheder synes vi i SLS, at det er vigtigt at professionshøjskolen udviser støtte og fleksibilitet, således at alle studerende kan gennemføre uddannelsen på lige fod. I SLS mener vi, at studerende som oplever længerevarende sygdom, ulykke eller dødsfald skal få dispensation for eventuelt fravær, såfremt at den studerende opfylder læringsmålene.

I SLS mener vi også at sygeplejestuderende der er studenterpolitisk aktive bør have mulighed for dispensation for fravær ifm. udførelsen af studenterpolitiske aktiviteter, såfremt at den studerende opfylder læringsmålene.

I SLS mener vi, at der skal være ens nationale rammer for fraværsregistrering og mødepligt, så vi sikrer de samme regler over hele landet.

1.1.5 Udlandsophold

I SLS går vi ind for, at studerende har mulighed for at komme på udveksling gennem hele uddannelsen. Ligeledes ønsker vi i SLS, at uddannelsesstederne i Danmark modtager studerende fra udlandet. I SLS mener vi, at sygeplejestuderende har ret til relevant vejledning i forbindelse med udenlandske praktikperioder. I SLS bakker vi op om uddannelsesstedets fortsatte kvalitetssikring af udlandsopholdene, så de studerende opnår deres læringsudbytte på et acceptabelt niveau.

1.2. Den praktiske del af uddannelsen

I SLS arbejder vi for at sikre de sygeplejestuderende et stort fagligt udbytte i praktikforløbene. Det er i den kliniske praksis, at vi lærer hvordan sygepleje ser ud og kan omsætte teori til hverdagsituationer. I SLS mener vi derfor, at det er nødvendigt med et højt fagligt fokus i praktikforløbene.

I SLS arbejder vi sammen med Dansk Sygeplejeråd for at hjælpe og støtte sygeplejestuderende, som har dårlige ople-

velser i praktikforløb.

I SLS mener vi, at professionshøjskolerne har det endelige ansvar for at mindske frafaldet på uddannelsen, og er forpligtede til at vejlede studerende, som er i risiko for at stoppe på uddannelsen.

1.2.1. Studievilkår i praktikforløb

I SLS mener vi, at sygeplejestuderende i praktik skal have mulighed for at fokusere på at opnå kompetencemål for det pågældende semester. Derfor må sygeplejestuderende aldrig indgå i normeringen eller betragtes som arbejdskraft. Derudover mener vi i SLS, at de kliniske ECTS-point udelukkende kan opnås fysisk i praktikforløbene med en klinisk vejleder.

I SLS mener vi, at sygeplejestuderende primært skal være i praktik i dagvagter i hverdagene, da der typisk vil være den bedste tid og forudsætninger for vejledning samt mulighed for deltagelse i det tværprofessionelle samarbejde. Ved planlægning af praktik i andre vagtlag, skal det planlægges i samarbejde med den studerende, og der skal sikres et klart læringsudbytte og mulighed for vejledning og refleksion i det pågældende vagtlag.

I SLS mener vi, at studerende i praktik bør have krav på hviletid, hvis praktikken ikke ligger i dagtimerne, så det er muligt for studerende at nå hjem og hvile inden en ny læringsdag, og hermed have plads til at kunne reflektere.

1.2.2. De kliniske uddannelsessteder

Et klinisk uddannelsessted er en afdeling, et afsnit eller en anden organisatorisk enhed, der modtager sygeplejestuderende i praktik med henblik på varetagelse af deres kliniske uddannelse i henhold til specifikke mål i studieordningen.

I SLS mener vi, at vores praktikforløb som sygeplejestuderende er afhængig af, at der findes en uddannet klinisk vejleder på det kliniske uddannelsessted, som har de nødvendige ressourcer til at varetage vores kliniske uddannelse som sygeplejestuderende.

I SLS mener vi, at studieleder, eller tilsvarende uddannelsesansvarlige medarbejder på den enkelte uddannelsesinstitution, har ansvaret for, at der findes godkendte og velegnede praktiksteder til samtlige sygeplejestuderende. Studielederen er ansvarlig for, at praktikstederne lever op til de gældende retningslinjer, og at praktikstedet i modsat fald erklæres uegnet til at modtage sygeplejestuderende, indtil praktikstedet på ny kan blive godkendt. Dette kræver, at der årligt evalueres på det enkelte praktiksteds evne til at varetage uddannelse af sygeplejestuderende. Evalueringen skal foregå efter gældende, nationale kriterier for kliniske uddannelsessteder.

I SLS mener vi, at et godt praktikforløb afhænger af de fysiske rammer på praktikstedet. Det enkelte praktiksted er derfor ansvarlig for, at undervisningsmiljøet lever op til de gældende regler for arbejdsmiljø, og tager højde for både det

psykiske, sociale, fysiske og æstetiske miljø. Derudover er praktikstedet ansvarlig for, at der findes tilstrækkelige ressourcer til uddannelse af sygeplejestuderende.

I SLS anbefaler vi, at der bliver oprettet studieunits på hvert praktiksted. En studieunit er et læringsrum, hvor studerende og elever fra forskellige sundhedsuddannelser samarbejder om at udføre opgaver til en på forhånd udpeget patientgruppe under supervision af kliniske vejledere. Oprettelse af studieunits vil derfor fremme tværfagligt samarbejde og sygeplejestuderendes evner til at samarbejde, udføre, formidle og lede sygepleje. Studieunits skal oprettes ud fra klinikstedets lokale forudsætninger, men der skal som minimum være tilknyttet en ansvarlig klinisk vejleder til hver unit.

I SLS mener vi ikke, at studiedage skal gå til helligdagsfri, da professionshøjskolerne har lukket under helligdagene og derfor bør der være samme vilkår i praktikken.

1.2.3. De kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige

En klinisk vejleder er en sygeplejerske, der har ansvaret for den enkelte sygeplejestuderendes kliniske uddannelse på den enkelte afdeling, afsnit eller anden enhed for klinisk uddannelse. I SLS mener vi, at kliniske vejledere som minimum skal have bestået 1/6 diplomuddannelse indenfor pædagogik, svarende til ni ECTS-point, og løbende holde sig ajourført

med de nyeste uddannelsesbekendtgørelser. I SLS mener vi, at det er ledelsen på det enkelte praktiksted, som skal stille ressourcerne til rådighed for, at den kliniske vejleder kan få uddannelsen og løbende holde sig ajourført. I SLS mener vi, at alle kliniske vejledere bør have en hel diplomuddannelse indenfor pædagogik, da de på den måde vil have de rette ressourcer til at vejlede os sygeplejestuderende.

I SLS arbejder vi for at sikre et konstruktivt samarbejde mellem den kliniske vejleder og den enkelte sygeplejestuderende. Dette er centralt for at sikre et godt praktikforløb, hvor både den enkelte studerende og den kliniske vejleder tager ansvar for, at den studerende opnår sine læringsmål for det pågældende praktikforløb. Den kliniske vejleder og den studerende skal sammen planlægge mødetider, læringsmål og andet med udgangspunkt i den enkelte studerendes behov.

En klinisk uddannelsesansvarlig er en klinisk underviser, der har det overordnede ansvar for den kliniske del af uddannelsen på flere afdelinger, afsnit eller andre enheder for klinisk uddannelse. Vedkommende har en overordnet koordinerende funktion, herunder kontakt til uddannelsesinstitutionen vedrørende godkendelse af praktiksteder, bedømmelse, fordeling af praktikpladser og lignende.

I SLS mener vi, at alle kliniske uddannelsesansvarlige skal

have en pædagogisk videreuddannelse på minimum maastrichtniveau.

I SLS arbejder vi sammen med Dansk Sygeplejeråd for at forbedre vilkårene for de kliniske vejledere og de kliniske uddannelsesansvarlige, da deres ressourcer afspejles i den undervisning, de sygeplejestuderende modtager. I SLS mener vi af den grund, at de bedste praktikforløb opnås ved, at den kliniske vejleder frikøbes fra normeringen på arbejdspladsen og tillægges et særligt løntillæg, så vejlederen har mulighed for fleksibel arbejdstilrettelæggelse ud fra den sygeplejestuderendes uddannelsesforløb.

I SLS mener vi samtidig, at der bør udarbejdes en national stillingsbeskrivelse for kliniske vejledere og kliniske uddannelsesansvarlige, herunder en afklaring af, hvilke roller og kompetencer disse stillinger indebærer.

1.2.4. Kliniske eksamener og prøver

I SLS mener vi, at kliniske eksamener og prøver skal afspejle det praktiksted, hvor de finder sted, og at de skal basere sig på tidssvarende sygepleje.

I SLS mener vi, at bedømmelsen af kliniske eksamener og prøver skal ske ud fra eksamens-og/eller prøvekriterierne i

den givne semesterbeskrivelse, samt afspejle semesterets tema og målet for læringsudbytte. I SLS går vi ind for nationale standarder og retningslinjer for kliniske eksamener.

For meritstuderende, vil vurderingen af disse eksamener, og prøver foregå i overensstemmelse med de specifikke læringsmål for det pågældende semester.

1.2.5. Tildeling af praktikpladser

I SLS mener vi, at der som udgangspunkt skal være lige adgang og lige vilkår for alle sygeplejestuderende, når det kommer til fordeling af praktikpladser. Dog mener vi i SLS også, at det er vigtigt, at sygeplejestuderende med særlige behov bliver respekteret og møder anerkendelse, også når det kommer til fordeling af praktikpladser.

I SLS mener vi, at det skal være muligt at have prioriterede ønsker til sine kliniksteder, dog uden at være garanteret klinikpladsen, således, at man har indflydelse på sit studie ift. sine interesser og fremtidige karrieremuligheder.

I SLS mener vi, at sygeplejestuderende skal have ret til et praktikpladsmøde senest 1 måned før påbegyndt praktik eller senest en uge efter tildeling af praktikplads. På mødet drøftes vagtplan, forventninger til praktikperioden, afstem-

ning af de individuelle læringsmål og de semesterbestemte mål. Det kan evt. diskuteres hvordan eksamen forløber. Mødet kan foregå såvel fysisk som online. Praktikpladsmødet er en rettighed for den enkelte studerende, og gives forud for alle klinikforløb. Til stede til praktikpladsmødet er den sygeplejestuderende, klinisk vejleder og evt. klinisk underviser. Formålet er at afstemme de individuelle forventninger, klargøre de faglige forventninger og vise hvad der kan lade sig gøre og ikke lade sig gøre. Efter muligt møde skal der foreligge en vagtplan til den studerende, en individuel studiemålsætning og en klinikaftale som klinikstedet formulerer, senest en måned før praktikstart eller senest en uge efter tildeling af praktikplads. Det er frivilligt, om den studerende ønsker at gøre brug af denne ret. Derfor mener vi i SLS desuden at sygeplejestuderende som ikke ønsker praktikplads møde inden opstart af praktik, har samme rettigheder til udlevering af vagtplan, studiemålsætning og klinikaftale senest en måned før praktikstart, eller senest en uge efter tildeling af praktikplads, før praktikstart. Dette er for at skabe lige rettigheder for alle sygeplejestuderende. De øvrige læringsmål er defineret af uddannelsesstedet i deres semesterbeskrivelser. Helst skal aftalen være et fælles anliggende mellem den studerende og klinikstedet. Den skal bero på konsensus og samarbejde.

I SLS mener vi, at flere arbejdspladser i sundhedsvæsenet, herunder almene lægepraksisser og privathospitaler, skal bidrage til uddannelsen af os sygeplejestuderende ved at stille sig til rådighed som praktiksted.

1.2.6. Finansiering

I SLS arbejder vi for, at der indføres refusionstaxameter i den kliniske del af sygeplejerskeuddannelsen. Herved modtager kommuner og regioner støtte ud fra det antal studerende, de modtager. Med den nuværende ordning tilføres et fast beløb, og pengene følger dermed ikke den enkelte studerende ude på deres faktiske praktiksted.

I SLS mener vi, at man i regionernes og kommunernes budget skal synliggøre udgifter og indtægter relateret til uddannelse af studerende.

I SLS arbejder vi for, at et øget antal studiepladser ikke sker på bekostning af uddannelsens kvalitet. Samtidig skal den målrettede indsats for at fastholde studerende på studiet ikke føre til, at der bliver gået på kompromis med de krav og kompetencemål, der stilles til de studerende på det enkelte semester.

1.3. Simulationslaboratorier

I SLS mener vi, at et simulationslaboratorium består af en række hospitalsindrettede lokaler på enten uddannelsesinstitutioner, nærliggende uddannelsesinstitutioner eller nærliggende hospitaler. Simulationslaboratoriet er indrettet således, at sygeplejestuderende og andre faggrupper kan opøve praksisfærdigheder samt udvikle fagidentitet. Derudover kan der som tilføjelse til simulationslaboratoriet med fordel være et lokale indrettet som borgerens hjem.

I SLS går vi ind for, at alle uddannelsesinstitutioner, som uddanner sygeplejersker, har et moderne, fuldt funktionelt og ajourført simulationslaboratorium med dertilhørende redskaber.

I SLS mener vi ikke, at kliniske ECTS-point kan opnås i simulationslaboratorier, men udelukkende teoretiske ECTS. I SLS mener vi, at simulationslaboratorier er til for at vi som sygeplejestuderende kan øve og opnå praktiske færdigheder i et trykt læringsmiljø. I SLS mener vi, at uddannelsesinstitutionerne skal stille uniformer til rådighed, hvis det er påkrævet i undervisningen. I SLS mener vi ikke, at sygeplejestuderende skal betale for udgifter i forbindelse med brugen af uniformer.

1.4. Bæredygtighed på sygeplejerskeuddannelsen

I SLS mener vi, at både vores praktiske og teoretiske del af uddannelsen, bør tage ansvar og udvikle sig i en bæredygtig retning, med fokus på grøn omstilling. I SLS mener vi, at vi sygeplejestuderende skal undervises i bæredygtig omstilling i sundhedsvæsenet i både den teoretiske og praktiske del af uddannelsen. Undervisning i bæredygtig omstilling vil være med til at klæde os sygeplejestuderende på til at tackle nogle af de nationale og globale udfordringer vi ser i sundhedsvæsenet hvad bæredygtighed angår. Det er vigtigt at understrege, at det ikke skal erstatte nuværende undervisning, men i stedet indgå som et kontinuerligt og gennemgående element i undervisningen. Derfor mener vi også, at det skal være en del af formålsparagraffen for sygeplejerskeuddannelsen, da uddannelsen er med til at præge fremtidens sundhedsvæsen.

I forbindelse med undervisning i bæredygtig omstilling, går vi i SLS ind for, at der i højere grad bliver mulighed for at vælge valgfag omhandlende bæredygtighed, så de studerende med en særlig interesse kan opsøge mere undervisning. På professionshøjskoleniveau går vi i SLS ind for, at der i højere grad bliver indført CO2-reducerende tiltag i alle dele af institutionen og i alle dele af undervisningen.

1.5. Studieforhold på sygeplejerskeuddannelsen

I sygeplejerskeuddannelsen spiller gode studieforhold en vigtig rolle, da de danner fundament for både rekruttering af nye studerende, tilknytning af nuværende studerende og for uddannelsens kvalitet.

I SLS har vi fokus på studieforhold både som undervisningsmiljø, der danner ramme omkring planlagt undervisning på professionshøjskolen, og studiemiljø, der danner ramme om de studie- og studenteraktiviteter, der finder sted på professionshøjskolens område udover den planlagte undervisning.

Et velfungerende undervisnings- og studiemiljø tager højde for det psykiske, sociale, fysiske og æstetiske miljø.

I SLS mener vi derfor, at vores undervisningsmiljø som minimum skal leve op til gældende regler for arbejdsmiljø, herunder ret til frokostpause, samt flere korte pauser mellem lektioner i løbet af dagen, da sådanne pauser styrker de stu-

derendes indlæringssevne.

1.5.2. Studiemiljø

I SLS mener vi, at sammenhold og socialt samvær med med-studerende i uformelle rammer er en vigtig del af studiet, da det kan bidrage til at udvikle den sygeplejestuderendes fagidentitet.

I SLS mener vi, at uddannelsesstederne har pligt til at bidrage til psykisk sundhed hos de sygeplejestuderende. Dette indebærer bl.a. adgang til gratis psykologsessioner gennem skolen og støtte i hverdagen.

I SLS mener vi, at professionshøjskolerne skal skabe et studiemiljø, der giver mulighed for udveksling af erfaring og viden mellem studerende fra forskellige professionsbacheloruddannelser. Professionshøjskolerne skal støtte de studerende i aktiviteter, der ligger udenfor den ordinære undervisning.

I SLS mener vi, at professionshøjskolerne har pligt til stille faciliteter til rådighed for at højne hygiejnen på skolerne. Vi sygeplejestuderende skal introduceres til det bedst mulige miljø for optimering og facilitering af hygiejne.

1.5.3. Studievejledning

I SLS mener vi, at vi skal have adgang til kvalificerede studievejledere under hele studiet og have ret til løbende samtaler med studievejlederen. I SLS mener vi, at uddannelsesstederne skal udarbejde tydelige retningslinjer for varetagelse af studerende med forskellige problemstillinger, herunder have mulighed for at henvise studerende til blandt andet socialpædagogisk støtte, psykolog eller socialrådgiver.

1.6. Studenterindflydelse

Studenterindflydelse medvirker til, at den studerende opnår en demokratisk forståelse samt får erfaring med uddannelsens værdi- og vidensgrundlag, hvilket styrker professionsidentiteten.

I SLS arbejder vi for, at studerende skal være repræsenteret i alle relevante styrende organer. Derudover skal der være mulighed for, at de studerende kan medvirke i fagpolitiske og studenterpolitiske aktiviteter.

I SLS går vi ind for, at studieleder eller tilsvarende uddannelsesansvarlige medarbejder på det enkelte uddannelsessted er forpligtiget til at informere de studerende om rettigheder og bidrage til muligheder for indflydelse i og på uddannelsesinstitutioners råd, nævn og organer.

I SLS betragter vi os sygeplejestuderende som hverdagens eksperter i, hvordan sygeplejeuddannelsen bør formes efter lærings- og livsvilkår, hvorfor det er vigtigt, at vi studerende bliver inddraget i beslutninger vedrørende vores uddannelse.

I SLS mener vi, at studenterinddragelse i beslutningsproces-

ser øger følelsen af medejerskab og ansvar hos studerende samt øger motivationen for at fortsætte uddannelsen, hvis uddannelsesleder, undervisere og andre medarbejdere på det enkelte uddannelsessted, anerkender de behov som vi som studerende italesætter i løbet af uddannelsen. Vi anser det derfor som en vigtig opgave for medarbejderne på professionshøjskolerne at lytte til og imødekomme studerendes behov på alle semestre af uddannelsen.

1.6.1 Samarbejde med Professionshøjskolerne

I SLS ønsker vi et gensidigt og åbent samarbejde med professionshøjskolerne, som giver adgang til studiestederne i hele landet.

I SLS mener vi at professionshøjskolerne har ansvar for at stille behovsopfyldende faciliteter til rådighed for studenterdrevne organisationer.

1.7 Ansættelsesvilkår i praktik

I SLS mener vi at Dansk Sygeplejeråd skal have forhandlingsretten ved ansættelse af sygeplejestuderende i praktik.

I SLS mener vi, at løn i praktik skal afspejle de kompetencer og ansvar den studerende har på det givne tidspunkt. Praktikløn skal være forudbetalt ligesom Statens Uddannelsesstøtte.

I SLS mener vi at ansættelsesvilkårene for studerende i praktik skal sætte læringen i fokus og tage højde for den studerendes individuelle livssituation.

1.8 Dannelse af professionel identitet

I SLS mener vi, at der skal øget fokus på professionel identitet på uddannelsen. Det vil åbne nye muligheder for at understøtte sygeplejestuderendes udvikling ift. individuelle kompetencer i relation til håndtering af stress og belastning, som er et vilkår, sygeplejestuderende ofte oplever og konfronteres med under uddannelsen.

Der skal sikres ligeværdigt fokus på den fysiske såvel som den psykisk belastende del af uddannelsen og det kommende arbejdsliv.

I SLS mener vi at indflydelse på uddannelsen, studievilkår og studiemiljø øger studerendes engagement og trivsel under uddannelsen, hvilket også kan have en positiv indflydelse på rekruttering og tilknytning til uddannelsen. Særligt i forbindelse med rekrutteringsudfordringer til uddannelsen, er det derfor afgørende at der bliver lyttet til os som fremtidens sygeplejersker.

I SLS mener vi, der bør være lokale studieråd, hvor både studerende, undervisere og ledere deltager med udveksling af erfaringer, informationer og rådgivning af den daglige ledelse i beslutningsprocesserne.

Kapitel 2: Levevilkår som sygeplejestuderende

I SLS arbejder vi for at skabe og sikre de bedst mulige studie- vilkår for sygeplejestuderende, som danner et bæredygtigt fundament som fremtidig sygeplejerske.

2.1. Økonomiske vilkår for sygeplejestuderende

I SLS arbejder vi for at sikre de bedst mulige økonomiske vilkår for sygeplejestuderende, da en økonomisk sikkerhed er afgørende for trygheden som studerende, som er afgørende for at vi kan fokusere på uddannelsen.

I SLS mener vi, at uddannelsessystemet skal kunne rumme den enkelte studerendes behov socialt, psykisk og fagligt, uafhængigt af den enkeltes økonomiske ressourcer.

I SLS mener vi, at studerende på en SU-berettiget uddannelse, gennem SU, skal være økonomisk uafhængige af andre indtægtskilder. I SLS går vi ind for, at SU skal understøtte studietiden gennem fuld økonomisk støtte til dækning af studieudgifter og basale behov, således at alle opnår lige adgang til uddannelse. Det indebærer, at SU'en følger prisniveauet på udgifter til bolig, mad, bøger og lignende.

I SLS mener vi, at studerende skal have ret til at få refunderet transportudgifter i praktikperioder.

I SLS mener vi, at studerende bør få kørselsfradrag for transport til uddannelsesstedet.

I SLS mener vi, at støttetid (i form af 12 måneders ekstra SU-klip), skal bibeholdes, således at uddannelsessystemet fortsat kan imødekomme studerende, der bliver forsinket i studiet. I SLS mener vi samtidigt, at barsel ikke skal være kønsbetinget. Derfor bør fordelingen af SU-klip være den samme, uanset køn.

I SLS mener vi, at sygeplejestuderende skal have mulighed for at ansøge om praktiktillæg til SU'en i praktikperioderne. Sygeplejestuderende, der ikke modtager SU, bør ligeledes have mulighed for at ansøge om økonomisk kompensation.

2.2. Studierelevant arbejde

I SLS mener vi at alle sygeplejestuderende skal have mulighed for at have et studierelevant arbejde under hele uddannelsen. I studierelevante jobs mener vi i SLS, at man skal have mulighed for at gøre brug af de kompetencer, som man har tillært sig igennem uddannelsen, såfremt det er forsvarligt for patientsikkerheden.

I SLS mener vi, at det er vigtigt, at vi som sygeplejestuderende har mulighed for at have vores uddannelse i fokus, og ikke føler os nødsaget til at bruge unødigt meget tid på et studiejob, for at sikre vores økonomi, da det vil være tid der

bliver taget fra uddannelsen.

I SLS mener vi, at sygeplejestuderendes løn i studierelevant arbejde skal afspejle de kompetencer, som vi tillærer os gennem uddannelsen, og stige i takt med at vi opnår flere kompetencer. I SLS mener vi, at vi som sygeplejestuderende har ret til at blive præsenteret for en klar funktionsbeskrivelse inkl. præsentation af arbejds- og lønvilkår inden ansættelse i studierelevante jobs.

I SLS samarbejder vi med Dansk Sygeplejeråd for at sikre de bedst mulige overenskomst-mæssige ansættelsesvilkår for sygeplejestuderende i studierelevante jobs. I SLS mener vi, at forhandlingsretten over os sygeplejestuderende med studierelevant arbejde bør være hos Dansk Sygeplejeråd.

2.3. Boligforhold

Manglen på boliger som studerende har råd til, presser studerende både økonomisk og socialt, og kan bidrage til lavere grad af rekruttering og tilknytning til uddannelsen.

I SLS mener vi, at den lige adgang til uddannelse udfordres af boligmangel, med afsæt i boligernes økonomi, områdets attraktivitet og i takt med stigende boligomkostninger. Studie- og ungdomsboliger skal være tilgængelige i tilstrækkeligt omfang, og skal tilpasses en studieøkonomi.

2.4. Sundhedsfremme

I SLS mener vi, at studerende skal have adgang og ret til sundhedstiltag og ordninger på professionshøjskolen såvel som i praktikforløb. Vi mener, at professionshøjskolerne skal stille sund kost til rådighed for studerende.

2.6. Ligestilling og mangfoldighed

I SLS arbejder vi for at fremme ligestilling og mangfoldighed. I SLS mener vi at alle mennesker er født frie og lige. Mennesker skal behandles lige og med samme værdighed, uanset alder, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, religion, sociale baggrund, handicap, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller køns karakteristika.

I SLS mener vi, at alle studerende skal imødekommes og tages hensyn til ift. eventuelle udfordringer, der kan forekomme. Det kan for eksempel være i situationer med omklædning i klinisk praksis eller simulationsundervisning, hvor vi i SLS mener at alle studerende skal stilles lige. I SLS mener vi, at alle sygeplejestuderende under uddannelsen skal klædes på til at kunne varetage pleje og omsorg af mennesker i et mangfoldigt samfund. Derudover mener vi i SLS, at alle mennesker skal have lige mulighed for at blive

sygeplejestuderende, da en mangfoldig sammensætning af sygeplejestuderende, vil være med til at gavne faget. Derfor mener vi i SLS, at det er vigtigt at studerende kan rumme og forstå forskelligheder hos de mennesker, vi møder under uddannelsen. Ved at oplyse om bredden i faget og dets muligheder arbejder vi i SLS for at bidrage til en kulturændring, så opfattelsen af, at sygepleje er et kvindefag, erstattes af opfattelsen af, at sygepleje er et menneskefag. Det at yde sygepleje og omsorg er ikke tilknyttet køn. Vi er mennesker, der arbejder med mennesker.

I SLS arbejder vi for en mangfoldig sygeplejerskeuddannelse, for at skabe gode rammer på studiet.

I SLS mener vi, at professionshøjskolerne har et ansvar for at sikre trygge rammer og at arbejde mod alle former for diskrimination, krænkende handlinger, vold, mobning og seksuel chikane. på uddannelsesstedet og i praktik. I SLS mener vi også at politikerne har et ansvar for at skabe uddannelsesrammerne, så de rummer alle sygeplejestuderende, samt klæder de studerende på til, efter endt uddannelse at kunne rumme alle mennesker der er i berøring med sundhedsvæsenet.

I SLS tager vi stærkt afstand fra enhver form for diskrimination, krænkende handling, vold, mobning og seksuel chikane.

Kapitel 3: Fremtidens sundhedsvæsen

3.1. Uddannelses- og arbejdsmiljø

I SLS mener vi, at sundhedsvæsenet skal være et godt arbejds- og uddannelsesmiljø, både fysisk og psykisk. Sygeplejersker og sygeplejestuderende skal have mulighed for at udføre et godt arbejde, som skaber faglig stolthed, trivsel og arbejdsglæde.

3.2. Udvikling

I sundhedsvæsenet skal der være mulighed for videreuddannelse samt personlig og faglig udvikling. Sundhedsvæsenet skal tilbyde gode samarbejdsmuligheder, indflydelse, oplevelse af retfærdighed, gode læringsmiljøer og mulighed for uforstyrret arbejde. Desuden mener vi, at ministeriel og regional detailstyring skal begrænses.

3.3. Løn og ansættelsesvilkår

I SLS mener vi, at sygeplejersker og sygeplejestuderendes løn skal stemme overens med kompetencer og ansvar. Sygeplejersker har stor værdi for samfundet, hvilke vi i SLS synes bør afspejles i grundlønnen.

I SLS mener vi, at der skal være ligeløn i Danmark, og at historisk betingede kønsforskelle på grund af indplaceringen i tjenestemandreformen, ikke skal bestemme lønnen i sundhedsvæsenet.

I SLS arbejder vi for, at det fortsat skal være attraktivt og givende at uddanne sig til sygeplejerske, hvorfor den værdi, sygeple-

jersker har for samfundet, skal afspejles i løn og arbejdsvilkår. I SLS mener vi, at sygeplejersker skal have mulighed for at blive ansat på det timeantal, som passer bedst ind i ens individuelle hverdag og behov.

I SLS mener vi, at vi som nyuddannede sygeplejersker skal have ret til et introduktionsforløb på minimum 3 måneder uden for normering, hvor der er plads til et individuelt tilrettelagt forløb med mulighed for sparring. I SLS mener vi, at arbejdsgivere til enhver tid har ansvar for at sikre en bæredygtig start på arbejdslivet som sygeplejerske.

I SLS mener vi, at alle sygeplejersker ved jobskifte skal have adgang til et introduktionsforløb til den nye afdeling eller afsnit.

I SLS mener vi, at sygeplejersker og sygeplejestuderende skal have indflydelse på sundhedsvæsenet, som en central faggruppe for hele sundhedsvæsenet.

3.4. Fremtidens sygeplejersker

I SLS mener vi, at det til enhver tid er politikere og arbejdsgiveres ansvar at sikre, at der er sygeplejersker i fremtiden. Fagbevægelsens vigtigste rolle er at kæmpe for bedre løn, arbejdsvilkår og fortælle så bredt som muligt om faget. I SLS arbejder vi for at søge indflydelse til at fortælle om hverdagen som sygeplejestuderende, da det er os der kan give den tidsnære fortælling.

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K

Telefon 33 15 15 55

dsr@dsr.dk www.dsr.dk